

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Ostrava-Poruba, A. Hrdličky 1638

A. Hrdličky 1638, 708 00 Ostrava-Poruba

Identifikátor školy: 600 144 879

Zřizovatel: Statutární město Ostrava-Městský obvod Poruba

Klimkovická 55, 708 56 Ostrava-Poruba

Magistrát města Ostravy, odbor školství

Matiční 20, 729 00 Ostrava

Termín konání orientační inspekce: 20. - 23. únor 2001

Čj.	146 251/01-11114
Signatura	on6cu150

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Ostrava-Poruba, A. Hrdličky 1638, byla zařazena do sítě škol Rozhodnutím Školského úřadu Ostrava (ŠÚO), čj. 01/07/99-99 ze dne 2. února 2000. Dnem účinnosti tohoto rozhodnutí došlo ke změně předcházejícího zařazení do sítě škol a byla ukončena platnost rozhodnutí ŠÚO vydaného pod čj. 07/01/99-47 dne 8. ledna 1999. Z předložené Zřizovací listiny je dále zřejmé, že škola je podle usnesení vydaného pod č. 720/16 ze dne 19. prosince 2000 Zastupitelstvem městského obvodu Poruba organizační složkou městského obvodu Poruba. Postavení organizačních složek je upraveno zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění. Z čl. IX Zřizovací listiny vyplývá, že organizační složka zřízená k datu 1. ledna 2000 se zřizuje na dobu předem neurčenou.

Škola je šestipavilonová, sídlištního typu, kterou navštěvuje téměř 700 žáků nejen z Ostravy-Poruby, ale též z Martinova, Plesné, Děhylova a Dobroslavic, odkud žáci dojíždějí. Prioritní činností školy je dle vyjádření ředitelky kromě plnění výchovně vzdělávacího programu respektování osobnosti žáka, vytváření podmínek pro jeho seberealizaci a vytváření prostoru pro vyjádření vlastního názoru.

Inspekční činnost byla zaměřena na hodnocení kvality vzdělávání ve vybraných předmětech a třídách ve vztahu k hodnocení kvality řízení školy. Hodnocení kvality vzdělávání i řízení vychází z hospitačních poznatků v inspekční činnosti dotčených předmětech, z vyhodnocení podkladové dokumentace a z rozhovoru s ředitelkou školy.

Kvalita vzdělávání ve vybraných předmětech byla hodnocena z hlediska plánování, přípravy a podmínek výuky, organizace, forem a metod výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Cizí jazyky

Tříhodinová týdenní dotace zavedená ve všech ročnících, v nichž je cizí jazyk vyučován, odpovídá jak vzdělávacímu programu Základní škola, tak modelovému programu pro rozšířenou výuku cizích jazyků.

Při zpracování tematických plánů vycházejí vyučující tříd s rozšířenou výukou cizích jazyků z Učebních osnov základní školy s rozšířeným vyučováním jazyků (čj. 23 591/96-21, KVARTA Praha), ovšem v tematickém plánu anglického jazyka pro 5. ročník se neobjevuje učivo o slovesných časech budoucím a minulém, které osnovy pro tuto etapu požadují. Obdobné posuny se objevují i v tematických plánech v třídách bez rozšířené výuky. Tematické plány i další materiály předložené v průběhu inspekce neprokazují, že učivo tří etap vzdělávacího programu bylo rozděleno do jednotlivých ročníků. V některých případech tedy došlo k významným přesunům učiva mezi jednotlivými etapami vzdělávacího programu Základní škola. Přesuny většího rozsahu by mohly poškodit žáky, kteří přejdou na jinou základní školu. Přes dílčí nedostatky v plánování výuky lze konstatovat, že škola plní osnovy dané vzdělávacím programem.

Personální podmínky pro výuku cizích jazyků jsou velmi dobré. Většina vyučujících získala potřebné jazykové a metodické dovednosti studiem cizího jazyka na vysoké škole. Rovněž materiální a psychohygienické podmínky pro výuku jsou velmi dobré. Výuka je realizována

sice také v kmenových třídách, častěji však v odborných učebnách vybavených sluchátkovou soupravou a další didaktickou technikou (video, zpětné projektory). Prostředí jazykových učeben i kmenových tříd je podnětné a estetické. Vedle nástěnných tabulí s přehledy hlavního gramatického učiva jsou využívány i cizojazyčné mapy a přehledy slovní zásoby na plakátech. Žáci mají k dispozici slovníky. Vyučující používají kazetové magnetofony. K učebnicím byly pořízeny odpovídající zvukové nahrávky. Vybavení školy pomůckami a odbornou literaturou pro výuku cizích jazyků je velmi dobré. K respektování psychohygienických zásad přispívá nízký počet žáků ve skupinách.

Učitelky ve většině případů dokázaly zaujmout žáky nápaditými motivačními postupy. Motivace žáků pomocí písňe, lexikálně či gramaticky zaměřené hry a soutěže je vcelku běžnou součástí vyučovací hodiny. V druhé části vyučovací hodiny byla píseň či říkanka vhodně využita jako prvek relaxační. V hospitovaných hodinách byl věnován prostor práci s magnetofonovými nahrávkami. Jen ojediněle byla vedle pozdravu v cizím jazyce použita vstupní motivace (oznámení cíle hodiny). Závěrečné shrnutí a zhodnocení práce žáků (případně i žádomcí sebehodnocení žáků) byly spíše výjimkou. Motivace žáků byla průběžně pozitivně posilována ústními pochvalami. Negativní motivace se objevila jen jednou.

Interakce a komunikace odpovídala věku žáků v jednotlivých ročnicích. Ve srovnání s jinými školami se častěji projevila snaha vést komunikaci ve třídě v cizím jazyce. V některých případech se ovšem objevila nežádoucí interference mateřského jazyka (zbytečné překlady pracovních pokynů do češtiny). Aktivita žáků byla spíše nadprůměrná. Mezi žáky převládá pozitivní vztah k výuce. Žáci každoročně úspěšně reprezentují školu ve vyšších kolech konverzačních soutěží v anglickém, německém i francouzském jazyce.

Přes dílčí nedostatky v plánování výuky je celkově oblast plánování hodnocena jako velmi dobrá, podmínky výuky jsou rovněž velmi dobré, což platí i o motivaci a hodnocení žáků. V těchto oblastech lze očekávat další zlepšení, pokud vyučujícím s kratší dobou praxe ve výuce cizího jazyka bude poskytována metodická pomoc.

Výuka anglického jazyka je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Český jazyk

Byly navštíveny hodiny na druhém stupni v šestých, sedmých a devátých třídách.

V oblasti plánování a přípravy výuky byly plněny základní ukazatele, časová dotace výuky českého jazyka odpovídá schválenému učebnímu plánu, což bylo zjištěno kontrolou třídních knih a rozvrhu hodin.

Ve všech navštívených hodinách byly plněny učební osnovy předmětu český jazyk vzdělávacího programu Základní škola a vedeny vyučujícími odborně i pedagogicky způsobilými ve smyslu závazného právního předpisu. Sociodemografické podmínky neovlivnily průběh výuky.

Z hlediska subjektivního posouzení psychohygienických podmínek lze konstatovat, že všechny učebny, ve kterých výuka probíhala, jsou vhodné pro výuku předmětu. Škola má odbornou učebnu pro výuku českého jazyka a hudební výchovy vybavenou moderními pomůckami včetně televizoru a videa - je zde i klavír. Učebna slouží i jako knihovna, činnost zde realizuje knihovnický kroužek. Kabinet češtiny je v pracovní výchovné poradkyně, která je zároveň i jeho správkyň. V jedné sledované hodině byl v rámci recitační soutěže účelně použit magnetofon.

Ve všech třídách byla sledována kontinuita výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky. Všechny vyučující byly na výuku pečlivě připraveny, stanovené výukové cíle v hodinách odpovídaly jak standardu vzdělávání, tak aktuálnímu složení tříd.

Vždy v úvodní části vyučovacích jednotek učitelky stanovily didaktický cíl. Navštívené hodiny byly věnovány učivu z oblasti mluvnice a slohového výcviku a výuka mimo úvodního opakování spojeného s hodnocením realizována informačně receptivními a dialogickými metodami, konkrétně výkladem, rozhovorem se žáky, prací s učebnicí a zápisy do sešitů dle pokynů vyučujících. Žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo, jejich aktivita díky motivaci učitelek byla relativně dobrá. V jedné sledované hodině byla realizována recitační soutěž žáků, z nichž nejlepší budou reprezentovat třídu ve školním kole recitační soutěže.

Probírané učivo bylo v mezích přípustné tolerance vyplývající z časového rozvržení učiva uvedeného v tematických plánech. Nové učivo bylo učitelkami interpretováno správně, příklady funkční, žáci kontrolováni a podle potřeby opravováni.

Při prověřování učiva byly vyučující objektivní, hodnocení mělo pozitivní charakter, analýza chyb byla prováděna bezprostředně po každém ukončení ústního projevu, zkoušení realizováno ústní formou s ucelenou myšlenkovou strukturou. Vyučující kvalitně pracovaly s chybou a zdůvodňovaly nesprávné tvary žáků. Z hlavních didaktických zásad byla v navštívených hodinách respektována zásada trvalosti, přiměřenosti a návaznosti.

Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována dohodnutými pravidly jednání, která byla respektována a akceptována stejně jako respektování osobnosti žáka. Komunikace žáků byla na průměrné úrovni, komunikace vyučujících, pohotovost a kvalita vyjadřování ve všech navštívených hodinách velmi dobrá.

Všechny vyučující sledovaného předmětu měly citlivý a pozitivní vztah k žákům, kázeňské problémy v době inspekční činnosti nebyly zaznamenány.

Poměr výuky literatury, mluvnice a slohu je dán hodinovou dotací obsaženou v tematickém plánu, kde je rovněž zohledněna příprava a realizace slohových prací.

Shrnutím jednotlivých atributů výuky, které jsou součástí celkového hodnocení, je možno konstatovat, že při výuce jazyka českého je oblast plánování a přípravy výuky hodnocena jako velmi dobrá, oblast podmínek výuky jako velmi dobrá, stejně jako oblast organizace, metod a forem výuky, učivo bylo procvičováno formami ústními i písemnými. Oblast interakce a komunikace je možno hodnotit též jako velmi dobrou.

Výuka českého jazyka je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

V rámci inspekční činnosti bylo hospitováno v deseti vyučovacích hodinách na 2. stupni.

Časová dotace odpovídá schválenému učebnímu programu, členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Při plánování nedochází k obsahové duplicitě a je zajištěna kontinuita výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky. Pro přijímací řízení ke studiu ve středních školách je nabízen žákům zájmový Kroužek z matematiky a Cvičení z matematiky.

Sledovaný předmět vyučovalo sedm odborně a pedagogicky způsobilých učitelek. Předmětová komise se schází pravidelně pětkrát ročně, zápisy z jednání mají odpovídající úroveň. Třídy, ve kterých výuka probíhala, byly pro výuku vhodné, vybavené novějším školním nábytkem. Ve většině tříd byl trvale umístěn zpětný projektor. Žáci mají k dispozici ucelenou řadu učebnic nakladatelství Kvarta, Sbírkou úloh z matematiky nakladatelství Prometheus a Matematicko-fyzikální tabulky. K práci ve vyučování jsou žákům zapůjčovány kapesní kalkulátory.

Cíle hodin byly stanoveny, organizace výuky měla dohodnutá pravidla, která byla žáky i učitelkami respektována. Výběr, sled a množství informací byly přiměřené náročnosti učiva, věkovým zvláštnostem a podmínkám tříd. Ve výuce byly využívány rozmanité vyučovací metody jako vysvětlování, rozhovor, písemná cvičení, práce s učebnicí, doplněné didaktickými

soutěžemi a hrami. V několika hodinách pracovali žáci s kapesními kalkulátory, byl využit zpětný projektor a vhodné názorné pomůcky. Při procvičování učiva mohli žáci pracovat individuálním tempem. Vyučovací čas byl ve většině vyučovacích hodin efektivně využit. Učivo bylo interpretováno odborně a věcně správně.

Vstupní motivace ve většině hodin byla málo účinná, žáci však byli motivováni během vlastního vyučování. Vyučující průběžně pozitivně vyhodnocovaly výsledky učení. Zkoušení a opakování bylo zaměřeno převážně na pochopení vztahů a souvislostí a na aplikaci učiva, navazovalo na probírané učivo a mělo charakter zpětné vazby. Klasifikace byla objektivní, spravedlivá a učitelkami zdůvodněná. Při řešení přiměřených úkolů byla žákům poskytována pomoc. Většina hodin postrádala závěr s hodnocením nebo sebehodnocením práce žáků.

Spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a učitelkami probíhala podle známých a akceptovaných pravidel. Vyučující respektovaly osobnost žáků, komunikace byla založena na vzájemné důvěře a přiměřené toleranci. V některých hodinách nebyla věnována dostatečná pozornost rozvoji komunikativních schopností žáků. Verbální a neverbální komunikace vyučujících měla velmi dobrou úroveň. Během hospitací nebyly pozorovány závažné projevy nežádoucího chování, většina žáků měla k výuce sledovaného předmětu pozitivní vztah.

Počínaje školním rokem 1998/1999 se škola pravidelně zúčastňuje matematické olympiády. Žáci 9. tříd dvakrát postoupili až do oblastního kola, kde byli za svá přední umístění oceněni „Pochvalným uznáním Jednoty matematiků a fyziků“.

Na základě zjištěných skutečností byla kvalita vzdělávání ve sledovaných vyučovacích hodinách matematiky hodnocena jako velmi dobrá.

Fyzika

Výuka fyziky ve sledovaných hodinách probíhala v souladu se schválenými učebními plány, členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídalo učebním osnovám. Při plánování nedošlo k obsahové duplicitě, kontinuita mezi jednotlivými ročníky byla zajištěna.

Fyziku vyučovaly dvě odborně a pedagogicky způsobilé učitelky. Vyučování probíhalo převážně v odborné učebně fyziky, která je pro výuku sledovaného předmětu účelně vybavena. Kabinet má dostatečné množství funkčních demonstračních pomůcek a experimentálních žákovských soustav. Žáci používali ucelenou řadu učebnic vydavatelství Prometheus. Jsou prováděny laboratorní práce.

Cíle hodin byly učitelkami stanoveny, výuka probíhala podle jasných a srozumitelných pravidel. Nové učivo navazovalo na předchozí znalosti žáků, výklad byl doplňován demonstračními pokusy, v části jedné hodiny žáci ve skupinách laborovali. Učebnice a další písemné materiály byly používány účelně. Vyučovací čas byl v hodinách využit efektivně, učivo bylo vyučujícími interpretováno odborně a věcně správně.

Ve výuce byly účelně využívány prvky vstupní a průběžné motivace. Potřebná pozornost byla věnována procvičování a upevňování učiva. Učitelky průběžně hodnotily výsledky učení. Zkoušení a opakování bylo zaměřeno na nezbytně nutné pamětní znalosti, ale především na pochopení vztahů a souvislostí a na aplikaci učiva. Klasifikace byla spravedlivá a objektivní, vyučujícími zdůvodněná. Projevené chyby byly společně analyzovány. V závěru hodin nebylo dostatečně využito hodnocení ani sebehodnocení žáků.

Komunikace a interakce probíhala podle známých a akceptovaných pravidel. Vyučující respektovaly osobnost žáků. Verbální a neverbální projevy vyučujících byly velmi dobré. Projevy nekázně či nezájmu žáků nebyly pozorovány.

Kvalita výuky fyziky byla hodnocena jako velmi dobrá.

Blok přírodovědných předmětů: chemie, přírodopis

Hospitace se uskutečnila v chemii v sedmém, osmém a devátém ročníku a v přírodopise ve všech ročnících, u všech vyučujících chemie a přírodopisu.

Vyučující se řídí tematickými plány zpracovanými na základě používaných učebnic pro každý ročník na celý školní rok. Časová dotace a vzdělávací cíle jsou stanoveny v souladu se vzdělávacími programy pro základní školy. Všichni pedagogové sledovaných přírodovědných předmětů splňují požadavky vyhlášky MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Konceptnost a koordinace výuky zajišťující její kontinuitu a vylučující obsahovou duplicitu se účinně uplatňuje při vzájemné spolupráci v předmětové komisi.

K výuce slouží podnětně vyzdobené odborné učebny chemie a přírodopisu vybavené standardním školním nábytkem odpovídajícím rozměrově věkové skupině vyučovaných žáků, zpětným projektořem, nástěnnými obrazy, příslušnými modely, mikroskopy a laboratorním chemickým vybavením. Vyučující mají možnost využít výukové videoprogramy v jiných speciálních učebnách - škola disponuje 4 kusy videopřehrávačů s televizory. Stejně tak mohou využívat dostatečného množství počítačových programů pro tyto vyučovací předměty v pracovně informatiky, i když jsou stávající počítače již zastaralé. Všichni žáci používají schválené učebnice, které jsou doplňovány učiteli připravovanými textovými materiály (zvláště vhodné pro dyslektické žáky).

Většina hospitovaných hodin měla promyšlenou strukturu logicky navazujících činností, které vycházely z již dosaženého stupně vědomostí a praktických zkušeností žáků a sledovaly tomu přiměřené výukové cíle. Organizační pokyny, výběr a množství informací byly dány rozvržením látky obsažené v učebnicích. K lepšímu zapamatování učiva sloužilo demonstrační předvedení chemických reakcí, využití nástěnných obrazů a modelů a pomocí zpětného projektoru promítnuté texty a obrázky z připravených fólií. Nejčastěji byla pedagogie uplatňována frontální výuka oslovující žakovskou skupinu jako celek, doplňována metodou dialogu s jednotlivě vyvolávanými žáky. Sledované hodiny byly většinou organizačně vyvážené. Vyučovací čas byl efektivně využit.

Vstupní motivace žáků měla různé podoby, sdělení programu a cíle vyučovací jednotky, aktuálních referátů, krátkého frontálního prověřování probraného učiva, individuálního zkoušení u tabule se zapojením i ostatních žáků do problematiky zkoušeného tématu i krátkých testů zpracovaných učiteli. Učivo bylo voleno adekvátně úrovni žáků. Žáci byli motivováni přístupností a přitažlivostí obsahu učiva, měli dostatek prostoru k samostatnému projevu, čehož podle svých možností využívali.

Hodnocení a klasifikace byly přiměřené a objektivní. Obsahovaly vysvětlení, ocenění snahy, povzbuzení a podněty k sebehodnocení. Korekci chyb a analýzu případných neznalostí prováděli učitelé s pedagogickým taktem.

Interakce a komunikace byla adekvátní věku a schopnostem žáků, probíhala na základě známých a akceptovaných pravidel. Atmosféra hospitovaných hodin byla vcelku uvolněná, vztah vzájemné důvěry a respektu umožňoval obousměrně fungující komunikaci a rozvoj žakovských dovedností v této oblasti. Žáci byli ve všech třídách ukázněni a přiměřeně pozorní. Verbální i neverbální komunikace většiny vyučujících byla na velmi dobré úrovni.

Úroveň vzdělávání v přírodopise a v chemii je pro naprostou převahu pozitiv souhrnně hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově je kvalita vzdělávání žáků ve sledovaných předmětech hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Škola má stanoveny cíle z hlediska dlouhodobého rozvoje, koncepční záměry jsou stanoveny na základě analýzy podmínek školy, koncepce je srozumitelná, přijatá pedagogickým sborem, rodiči i zřizovatelem.

Projektování činnosti školy pokládá ředitelka za jednu z nejdůležitějších etap řídicí práce. Je si vědoma, že cílovým stavem základní školy je poskytnout žákům kvalitní a funkční základy všeobecného vzdělání v rozsahu jejich potřeb, možností, předpokladů a individuálních zvláštností. Prioritou sledované školy je přiměřená jazyková vybavenost žáků, gramotnost ve výpočetní technice a umění racionálně zacházet se získanými informacemi.

Plán rozvoje hodnotí předchozí program a aktivity školy, shromažďuje informace o tom, kde se škola nachází a kam směřuje, podněcuje zaměstnance k aktivní účasti na naplňování cílů, zvyšování efektivity práce a racionalizuje požadavky na pedagogický sbor.

Předložený plán činnosti školy pro školní rok 2000/2001 konkretizuje úkoly plánu strategického - zpracován do roku 2003 - a střednědobého, vytyčuje základní cíle v oblasti výchovně vzdělávací práce školy, spolupráce s rodiči, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, BOZP a péče o zdravý rozvoj žáka, ostatních organizačních záležitostí, oblast personální, včetně ekonomické a materiálně-technické. Při plánování je využíváno reálných a akceptovatelných podnětů a připomínek zaměstnanců školy. Škola je, jak shora uvedeno, organizační složkou městského obvodu Poruba. Plán pro stávající školní rok je zpracován podrobně, pečlivě a promyšleně.

Plánované termíny jsou sledovány vedením školy, plnění úkolů je projednáváno v metodických orgánech a na poradách se zaměstnanci školy, s konkrétními pracovníky a vyhodnocováno. Účinně funguje zpětná vazba.

Organizování pracovních porad je možno pokládat za optimální z hlediska četnosti, věcnosti i obsahu, písemné výstupy mají relevantní výpovědní hodnotu.

Pedagogické rady jsou organizovány v měsíci září, listopadu, lednu, dubnu a červnu - celkem 5x ve školním roce.

Pracovní porady jsou svolávány dle potřeby, nejméně však jednou měsíčně, kde jsou zaměstnancům školy předávány informace z porad ředitelů škol, z jednání se zřizovatelem, připravovány termínované akce školy, operativně řešeny případné problémy, nedostatky a náměty. Na poradách s pedagogickými pracovníky a poté zvláště se správními zaměstnanci jsou projednávány otázky týkající se čerpání rozpočtu mzdových prostředků, nadtarifních složek platu, připomínky vedení školy k plnění úkolů specifikovaných v týdenním plánu. Jsou řešeny i zásadní pedagogické problémy, které vplynuly v určitém období z chování konkrétních žáků, připomínky výchovné poradkyně, vedoucí školní družiny, ostatních pedagogických pracovníků, správních zaměstnanců i zaměstnanců školní jídelny.

V přípravném týdnu jsou pedagogičtí zaměstnanci seznamováni s plánem školy, organizací výuky a schvalují novelizaci řádu školy.

Porady nejvyššího pedagogického vedení, tj. ředitelky, obou zástupkyň, příp. výchovné

poradkyně a vedoucí školní družiny, jsou uskutečňovány každý týden.

Učební plán a učební osnovy jsou plněny v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem.

Základní škola organizuje povinnou školní docházku v 1. až 9. ročníku a realizuje vzdělávací program Základní škola dle osnov schválených MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2 dne 30. dubna 1996, upravených a doplněných MŠMT ČR dne 25. srpna 1998 pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998. Od třetího ročníku je ve třídách A a B realizován vzdělávací program Základní škola - rozšířená výuka cizích jazyků, schválený MŠMT ČR pod čj. 16 333/96-22-21 dne 2. dubna 1996.

Ke dni výkonu inspekční činnosti výuka probíhá ve 29 třídách s celkovým počtem 688 žáků. Součástí školy je školní jídelna se stanovenou kapacitou výdeje 750 obědů (průměrně denně 500 strážníků) a školní družina pro výchovně vzdělávací a rekreační činnost s kapacitou 200 dětí - aktuální stav je 145 žáků v šesti odděleních.

Škola ve vzdělávacím programu mimo povinnou výuku danou učebními osnovami dále nabízí výuku nepovinného předmětu - Francouzský jazyk. O výuku předmětu je ze strany žáků i rodičů značný zájem. Volitelné předměty Informatika, Domácnost a Technické kreslení navštěvuje 5 skupin žáků v sedmých, osmých a devátých ročnících.

Pro rozvíjení zájmů žáků je zájmová činnost soustředěna v 19 kroužcích, se zaměřením na výtvarnou, sportovní, relaxační, hudební, zeměpisnou, matematickou aj. činnost.

Na druhém stupni pracují dvě redakční rady, které vydávají školní časopis v českém jazyce „Pozor, zvoní!“ a „Big Ant“ v jazyce anglickém. V obou časopisech je dána možnost žákům všech ročníků publikovat své příspěvky, názory, obrázky a ilustrace. Ve školní družině mají děti svůj malý časopis „Naše šestka“. Škola se pravidelně zúčastňuje tiskových konferencí pro školní časopisy, které organizuje Dům dětí a mládeže na Ostrčilově ulici v Moravské Ostravě.

Pro třicet osm žáků se specifickými poruchami učení a chování jsou zpracovány individuální plány.

Plánování je systematické, součástí je jasná celková koncepce školy, plány jsou sledovány, analyzovány a hodnoceny, funguje zpětná vazba a realizace je odpovídající cílům. Schválené učební plány jsou plněny, nabídka programů a dalších aktivit je dostatečně široká a je v souladu s potřebami žáků a požadavky rodičů - hodnocení této části s výraznou převahou pozitiv je vynikající.

Organizování

Organizace výchovného a vzdělávacího procesu má stanovená pravidla fungování a umožňuje efektivní řízení školy.

Organizace výchovného a vzdělávacího procesu včetně provozu školy se řídí celoročním programem práce, v němž jsou zakotveny úkoly z oblasti výchovy a vzdělávání, delegovány kompetence na jednotlivé pracovníky školy, organizační schéma vymezuje jednotlivé funkční pozice - úkoly, správcovství sbírek, vedení soutěží v jednotlivých předmětech, organizace školního roku, termíny školních akcí, třídních schůzek, konzultačních dnů, prázdnin. Součástí celoročního plánu jsou i jednotlivé řády - Řád školní družiny, Řád školní jídelny, v nichž jsou stanovena pravidla, pokyny, povinnosti i práva zaměstnanců školy, žáků i rodičů. Patří sem též plán práce výchovného poradce, školní družiny a protidrogového preventisty.

Řád školy je zpracován podle ustanovení § 15 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, a byl projednán a schválen pedagogickou radou, jak vyplývá z ustanovení § 8 cit. právního předpisu. Rozpracován do jednotlivých kapitol je srozumitelný, průběžně doplňován o nové poznatky, vždy prodiskutován a následně schvalován

pedagogickými zaměstnanci školy v rámci jednání pedagogické rady. Rodiče jsou každoročně v září na plenární schůzi, kterou svolává ve spolupráci s vedením školy Rada rodičů, seznamování a opětně upozorňování na určité pasáže z Řádu školy a zároveň s výroční zprávou o činnosti školy za uplynulý školní rok. Samostatně vydaný Režim žáků ZŠ, který deklaruje jejich práva a povinnosti s důrazem na respektování osobnosti žáka a dodržování článků Úmluvy o právech dítěte, je vyvěšen v jednotlivých třídách i společných prostorách školní budovy.

Informační systém školy je dle názoru ředitelky účinný, existují v něm zpětné vazby, je zabezpečován týdenními plány, které stanovují úkoly, činnost a metodiku jejich zabezpečení a jež mají informativní hodnotu sdělení zaměstnancům.

Pracovníci školy i zaměstnanci mají přístup k potřebným informacím. Na poradách na všech úrovních ředitelka po konzultaci s poradním týmem v předmětné věci ukládá aktuální nebo mimořádné úkoly se stanovením termínů pro jejich realizaci. Výchovná poradkyně kromě zajišťování informačního servisu pro žáky i rodiče vykonává současně funkci školního metodika prevence zneužívání návykových látek. Zpracován je protidrogový program pro šk.r. 2000/2001. Žákům je též k dispozici tzv. Schránka důvěry.

Důvěrné informace o žácích a zaměstnancích ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů, ve znění zákona č. 227/2000 Sb., jsou řádně zabezpečeny před zneužitím.

Informace o žácích jsou zákonným zástupcům poskytovány 5x ročně na třídních schůzkách a informačními zápisy v žákovských knížkách, čímž je dán základní kontakt v interakci škola - rodina. Náměty a připomínky rodičů jsou dle povahy věci a možností školy akceptovány.

Škola je předplatitelem 6 titulů odborných periodik.

Organizace výuky je v souladu s ustanovením § 9 vyhlášky č. 291/1991 Sb.

Z důvodu většího zapojení žáků do chodu školy a s úmyslem dát jim možnost podílet se na tvorbě a organizaci sportovních či kulturních akcí byla ustanovena v každé třídě třetího až devátého ročníku Žákovská samospráva.

Racionální podněty a připomínky pracovníků školy jsou využívány.

Povinná dokumentace školy podle ustanovení § 38a odst. 1 zákona 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, řádně vedena. Rovněž je zajišťována její archivace a spravování podle zákonných lhůt pro skartaci dle Věstníku MŠK ČSR, sešit 6 - 7 ze dne 20. 7. 1986.

Výroční zpráva o činnosti školy ve šk. r. 1999/2000, jak vyplývá z ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších zákonů, byla po projednání v Radě rodičů zaslána Školskému úřadu Ostrava a obsahovala náležitosti podle § 17e odst. 2 téže právní normy.

Ze závěrů výroční zprávy vychází ředitelka při dalším plánování činnosti školy.

Spolupráce školy s orgány státní správy, územní samosprávy a Radou rodičů, je ředitelkou hodnocena jako velmi dobrá.

Organizační struktura školy je dobře a funkčně stanovena. Informační systém je založen na daných pravidlech, předávání informací je doloženo, informace jsou přístupné, je zpracován program interakce školy a rodičů, výchovná poradkyně dle informace ředitelky pracuje kvalitně, informovanost pracovníků školy, rodičů i veřejnosti je na velmi dobré úrovni - sledovanou oblast je možno hodnotit jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy uplatňuje demokratický styl řízení s participací spolupracovníků, svou funkci chápe jako koncepční, regulatorní a korekční, neboť je přesvědčena, že tento styl vede k angažovanosti a identifikaci podřízených zaměstnanců se školou, podněcuje tvůrčí přístupy a vede k vysoké efektivitě práce.

Jak již shora uvedeno, z předložené dokumentace je zřejmé adresné delegování kompetencí a souvisejících povinností na jednotlivé pracovníky.

Operativní řízení je možno hodnotit jako funkční, pružné a účinné, jsou dány podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků.

Z předloženého personálního přehledu vyplývá, že z 39 pedagogických zaměstnanců-učitelek, včetně ředitelky školy a obou zástupkyň, jich 38 splňuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti dle ustanovení § 2 odst. 4 vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Jedna vyučující si v magisterském distančním studiu na Pedagogické fakultě Ostravské university doplňuje vysokoškolskou kvalifikaci, ostatní učitelé se podle potřeby zúčastňují vzdělávacích akcí pořádaných jednak školskou servisní organizací Pedagogické centrum Ostrava, jednak dalšími vzdělávacími agenturami a instituty. Jsou využívány i nabídky Pedagogických center v Novém Jičíně i Opavě. Nabídky dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou však limitovány účelově vázanými finančními částkami, které byly v r. 2000 sníženy o 13 000,- Kč ve srovnání s rokem předcházejícím. Ve škole jsou též pedagogičtí zaměstnanci, kteří studují odborné časopisy a publikace zakoupené z vlastních prostředků.

Začínajícím učitelům je zajištěna případná pomoc ředitelkou školy jmenovitě určených uvádějících pedagogických zaměstnanců-učitelů.

Vedení školy vytváří podmínky pro stabilizaci pedagogického personálu, osobní iniciativa ve věci profesního růstu zaměstnanců je podporována, pedagogická i další činnost pracovníků je mj. ohodnocena i osobními příplatky, jež jsou modifikovány 2x ročně. V době výkonu inspekční činnosti byly osobní příplatky stanoveny v rozpětí 900,- až 2 800,- Kč měsíčně mimo vedení. Odměny jsou poskytovány dvakrát během kalendářního roku, zpravidla v měsících květnu a říjnu.

Kritéria hodnocení jsou zaměstnancům známa a jimi respektována.

Dle sdělení ředitelky školy bylo na závěrečné poradě pedagogického sboru ve šk. r. 1999/2000 provedeno v rámci autoevaluace hodnocení dosažených cílů a obsahů vzdělávání za účelem zajištění vyšší kvality vzdělávání v rámci vzdělávacího programu školy. Tak škola získává zpětnou vazbu o míře úspěšnosti svého vzdělávacího úsilí.

Z přehledu o rozmístění žáků 9. tříd ve školním roce 1999/2000 je zřejmé, že 76 jich podalo přihlášku ke studiu v gymnáziu, resp. střední odborné škole - dle sdělení ředitelky školy se 100% úspěšností v prvním kole přijímacího řízení.

Řízení školy je funkčně strukturováno, kompetence a poradní orgány jsou stanoveny a realizovány. Personální struktura školy maximálně využívá odbornou a pedagogickou způsobilost, metodické a poradní orgány jsou funkční a činné, vše je doloženo dobrými výsledky - celkové hodnocení je velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy má vytvořen systém kontroly, výsledky kontrol jsou analyzovány a využívány v další práci.

Je zpracován neveřejný plán hospitací a kontrolní činnosti nejužšího vedení školy.

Z rámcového hospitačního plánu vyplývá, že počet hospitací je závislý na zjištěných skutečnostech. Předpokládané počty jsou stanoveny následovně - ředitelka školy si stanovila hranici 25 hodin za školní rok, zástupkyně pro I. stupeň 20 a zástupkyně pro II. stupeň 24 vyučovacích jednotek v průběhu školního roku.

Předložený Záznam o hospitaci obsahuje kapitolu vlastní pozorování, hodnocení navštívené hodiny s příslušným doporučením vyučujícímu a konkretizací pozitiv včetně využití didaktické techniky během sledované vyučovací jednotky a vyjádření učitele k závěrům hospitujícího.

Předsedové předmětových komisí, jak již shora uvedeno, garantují úroveň výuky jednotlivých vyučovacích předmětů.

Dle zkušeností a poznatků ředitelky školy hodnocení žáků je pozitivně motivující informací o vlastních schopnostech a vede k rozvoji jejich osobnosti. Klasifikace a hodnocení se řídí právně závaznými předpisy.

Ke zpětné vazbě škola využívá evaluačních nástrojů, jimiž jsou zejména srovnávací testy žáků v paralelních třídách.

Hospodářská kontrola je dána pravidelnými ekonomickými rozbory, roční účetní závěrkou a pravidelnými inventurami podle závazných norem platných v oblasti účetnictví.

System a plán kontrol je stanoven, taktěž kompetence kontrolní činnosti, kontroly vycházejí z analýz, opatření jsou sledována a vyhodnocována, kritéria hodnocení a hodnotící nástroje zpracovány. Pracovníci znají kritéria hodnocení, ta jsou využita k motivaci i pravidelné kontrole jejich úspěšnosti - hodnocení s převahou pozitiv je vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy ve sledovaných oblastech probíhá podle zásad současného školského managementu. Ředitelka školy plní úkoly jak v oblasti výchovné a vzdělávací, tak i personální a ekonomické. Vytváří a udržuje vhodné klima, efektivní komunikaci a motivuje pedagogické pracovníky i ostatní zaměstnance. Byl zaveden funkční systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, náležitá pozornost je věnována spolupráci školy s rodiči a Radou rodičů. Ředitelka má systematický a komplexní přístup k práci se zaměstnanci s využitím jejich potenciálu. Je si vědoma i následné priority své činnosti, tj. mimo odpovědnosti za kvalitu výchovně vzdělávací práce jí vedené školy vyplývají pro ni i povinnosti vedoucího pracovníka vůči podřízeným zaměstnancům a vnější prezentaci školy.

Základní prioritní činnosti jsou funkční, pravidla jsou stanovena, známa a plněna.

Celkové hodnocení všech sledovaných ukazatelů v oblasti řízení školy je možno s převahou pozitiv klasifikovat jako vynikající.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Školní družina (ŠD) realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Činnost ŠD je organizována podle příslušných ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech, ve znění pozdějších předpisů.

Ke dni výkonu inspekční činnosti navštěvuje družinu celkem 145 žáků prvního stupně, kteří

jsou rozděleni do šesti oddělení. Za jejich bezpečnost a organizaci výchovy mimo vyučování odpovídá šest vychovatelek.

Předložený Vnitřní řád školní družiny, vydaný ředitelkou školy, specifikuje organizaci činnosti tohoto školského zařízení. Součástí řádu ŠD je Plán práce školní družiny na školní rok 2000/2001, který je dodržován a plněn.

Práce vychovatelek ŠD je vedením školy hodnocena jako velmi dobrá. Mnohé aktivity, jimiž se školní družina prezentuje na veřejnosti, se staly již tradicí :

- spolupráce s knihovnou
- účast v programu „Tvůrčí dílna“
- celoroční program „Zdravý životní styl“
- tři roky probíhající výukový program se soutěžemi „Jsme děti jedné planety“ zaměřený proti projevům rasismu a nenávisti.

Povinná dokumentace ŠD podle ustanovení § 9 odst. 1 cit. vyhlášky je řádně vedena.

Poplatek byl zřizovatelem stanoven ve výši 100,- Kč měsíčně.

Kontrola dodržování efektivnosti hospodaření s finančními prostředky přidělenými kontrolovanému subjektu ze státního rozpočtu prostřednictvím Školského úřadu Ostrava

Organizaci při kontrole zastupovala: Mgr. H. Dudíková, řed.školy

pí.M.Poláková

kontrolovány byly tyto podklady : vyúčtování účelové dotace pro integrované žáky
vyúčtování účelové dotace pro žáky 1.tříd
vyúčtování účelové dotace na DVPP
vyúčtování účelové dotace OOPP
pokladní kniha březen 1998 - prosinec 2000
peněžní deník 10/2000 - 1/2001
účetní doklady k PD 10/2000 - 1/2001
pokladní doklady 10/2000 - 1/2001

správnost a věrohodnost účetnictví :

Nebyly zjištěny nepřípustné výdaje z provozní zálohy, namátkově vybrané nákupy z účetních dokladů byly porovnány s evidencí - bez závad.

pokladní operace :

Pokladní hotovost dne 21.2.2001 činila 155,20 Kč a souhlasila s posledním zápisem v pokladní knize dne 19.2.2001, pokladní doklady jsou vedeny v souladu s § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

vyúčtování účelových dotací za rok 2000 :

- 1) integrovaní žáci - 27 žáků - 5400 Kč - vyčerpáno
- 2) 1.třída - 85 žáků - 14.400 Kč - vyčerpáno
- 3) DVPP - 20.910 Kč - vyčerpáno
- 4) OOPP - vyčerpáno 15.717,40 Kč

U účelových dotací nebylo shledáno neoprávněného či neefektivního čerpání.

Při namátkové kontrole OOPP nebyly zjištěny žádné kusové ani finanční rozdíly.

Závěr : Nebylo shledáno neefektivní hospodaření s finančními prostředky přidělenými

kontrolovanému subjektu ze státního rozpočtu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí ŠÚ Ostrava o změně zařazení do sítě škol, čj. 01/07/99-99 ze dne 2. 2. 2000
- Statutární město Ostrava-Městský obvod Poruba - Zřizovací listina vydaná Zastupitelstvem městského obvodu Poruba, které svým usnesením č. 720/16 ze dne 16. prosince 2000 zřídilo Základní školu, Ostrava-Poruba, A. Hrdličky 1638, jako organizační složku městského obvodu Poruby
- Závazný posudek k zařazení do sítě škol - Rozhodnutí krajského hygienika k využití objektu Základní školy, A. Hrdličky 1638, Ostrava-Poruba, pro provoz základní školy včetně školní jídelny - KHS, Partyzánské nám. 7, Moravská Ostrava, čj. 15266/231.2/95 ze dne 14. listopadu 1995
- Jmenovací dekret řed. školy vydaný ŠÚ Ostrava pod čj. Ř/684/91 dne 12. listopadu 1991
- Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2000
- Plán kontrolní činnosti
- Kontrola dozorů
- Kontrola personální dokumentace
- Učební plán pro první a druhý stupeň školy
- Úvazky učitelů
- Rozvrh žáků školy
- Řád školy
- Vnitřní řád školy
- Vnitřní řád školní jídelny a školní družiny
- Organizační schéma školy
- Organizační řád školy upravující strukturu, řízení, formy a metody práce, práva a povinnosti pracovníků, kompetence vedoucích zaměstnanců
- Přehled výchovně vzdělávací práce v prvním pololetí školního roku 2000/2001 - hodnocení prospěchu, chování a absence
- Program sociální prevence zneužívání návykových látek
- Třídní knihy a třídní výkazy
- Protokoly o komisionálních zkouškách
- Rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky
- Výroční zpráva školy za šk. r. 1999/2000
- Výroční zpráva o hospodaření v roce 2000
- Individuální výukové plány ve šk. r. 2000/2001
- Plán práce výchovného poradce
- Celoroční plán práce + DVPP
- Vnitřní klasifikační řád
- Kniha úrazů

ZÁVĚR

Škola plní deklarovaný vzdělávací program. Kvalita vzdělávání podle schválených učebních plánů a osnov ve vybraných předmětech je hodnocena jako velmi dobrá, při řízení školy jsou dodržovány platné právní předpisy a jak shora uvedeno, tato oblast je, až na jednu výjimku, v dalších kapitolách hodnocena jako vynikající.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu do 1. ledna 2001 prostřednictvím Školského úřadu Ostrava jsou využívány efektivně a umožňují plnění vzdělávacího programu školy.

Celkově je škola hodnocena ve sledovaných oblastech jako velmi dobrá.

Zásadní pozitiva

- kvalitní výchovně vzdělávací proces v hospitovaných předmětech
- propracovaný systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- velký rozsah mimoškolní zájmové činnosti
- pozitivní vztahy mezi učiteli a žáky, dobrá pracovní atmosféra
- zapojení žáků i zaměstnanců do mnoha humanitárních akcí, kterými se škola prezentuje na veřejnosti
- kvalitně fungující ambulantní péče o žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a chování

Doporučení

- rozdělit učivo anglického a německého jazyka uvedené ve vzdělávacím programu do jednotlivých ročníků, případné přesuny učiva do jiné etapy podložit důvody pedagogickými
- posilovat komunikativní funkci jazykové výuky pravidelným zařazováním dialogů zaměřených na interpersonální situace a transakční situace
- v závěrech hodin věnovat dostatek času na jejich vyhodnocení i na sebehodnocení žáků
- oddělit funkci výchovného poradce a školního metodika prevence zneužívání návykových látek, resp. sociálně patologických jevů u dětí a mládeže

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Karel Mareš
Členové týmu	Ing. Vítězslava Kobzová
	PhDr. Lubomír Kratochvíl
	Mgr. Vladislav Vančura	

Další zaměstnanci ČŠI PaedDr. Radúz Plchota

V Ostravě dne 12. března 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. 3. 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Hana Dudíková

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Magistrát města Ostravy, odbor školství, Matiční 20, 729 00 Ostrava	2. duben 2001	146 354/11114
Statutární město Ostrava - Městský obvod Poruba, Klimkovická 55, 708 56 Ostrava-Poruba	2. duben 2001	146 353/11114
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány